

CENTER ZA SOCIALNO DELO NAŠE OBČINE

Pomoč in svetovanje

Z željo, da bi predstavili dejavnost Centra za socialno delo naše občine, smo se oglašili pri direktorici Centra **Danijeli Vrhovnik** in tajnici Skupnosti socialnega skrbstva, socialni delavki **Zvezdi Magister**. Ugotovili smo, da je z enim samim razgovorom praktično nemogoče predstaviti vso širino dela te ustanove. Odločili smo se zato, da tokrat samo v grobem povemo, s čim vse se omenjeni Center ukvarja, kajti slej ko prej nas življenje primore, da se obrnemo nanj.

Zakon o socialnem skrbstvu opredeljuje Center za socialno delo kot enovito delovno organizacijo združenega dela, ki izvaja operativna strokovna dela socialno skrbstvene dejavnosti za SIS socialnega skrbstva občine. Sedež strokovne službe je na Tržaški 2.

Dejavnost, ki jo opravlja Center za socialno delo, je posebnega družbenega pomena. Strojno delo je organizirano po področjih, ki se povezujejo v tri osnovne kategorije: varstvo otrok in družine, varstvo odraslih in ostarelih oseb in družbeno denarne pomoči.

V delu na področju **varstva otrok in družine** sodijo: predzakonsko svetovanje, zakonsko in družinsko svetovanje, spravnih poskusi, razvezni postopki, urejanje stikov, nezakonska rojstva, preživninsko varstvo.

Partnersko, zakonsko in družinsko svetovanje niso več izolirane storitve, temveč metode dela, ki so bazične na vseh področjih socialno skrbstvene dejavnosti. Iz leta v leto se več bodočih zakoncev odloča za tako imenovani prvi stik-obliko svetovanja, ki jo izvajajo strokovni delavci v okviru predzakonske posvetovalnice. Razširjena oblika predzakonskega svetovanja namreč ni doživela najugodnejših kritik.

Spravnih poskus med zakoncema, ki se želita razvezati, je izredno neformalističen in je kot tak že doživel uspehe. Zakonci umikajo razvezne vloge, predvsem tisti, ki imajo otroke. Tudi razveze postajajo razumnejše in z manj bolečimi posledicami. Vsekakor je to tudi odraz uspešnosti in upravičenosti strokovnjakov, ki se ukvarjajo s temi problemi.

Kadar gre za neurejene družinske razmere, govorimo o zakonskem in družinskem svetovanju. Naj navedemo nekaj primerov: neurejeni in neustrezni medsebojni odnosi med zakoncema, grobo ravnanje družinskih članov, alkoholizem, navezanost na izvenzakonskega

partnerja, delomrzništvo enega ali obeh zakoncev, neurejene stanovanjske razmere in še bi lahko naštevali.

Pri izvenzakonskih rojstvih gre za urejevanje očetovstva, za urejevanje osebnih stikov med otrokom in staršem, s katerim ne živi, za pomoč materam samohranilkam, ki nimajo urejenega očetovstva in varstva za otroka.

Delavci Centra se ukvarjajo tudi s preživninskim varstvom otrok, z mladoletnimi porokami, spremembami priimkov, predodelitvijo otrok, s pomočjo pri urejanju štipendij in nudijo pomoč tudi osebam pri ureditvi državljanstva.

Naslednja področja dela v sklopu varstva otrok in družine zadevajo **varstvo otrok in mladostnikov**. Gre za neprilagojene otroke, mladoletne prestopnike, mladoletne prekrškarje, duševno in telesno prizadete otroke in mladostnike, sem sodi zavodsko varstvo otrok in mladostnikov ter rejništva, posvojitve in skrbništva za mladoletne osebe.

Število mladoletnih prestopnikov je v porastu. Gre predvsem za tatvine bencina in kraje po samopostrežbah, veliko je tudi število okradenih avtomobilov. Predvsem gre za skupinska kazniva dejanja, so pa skupine predvsem začasnega značaja. Veliko število mladih se vdaja alkoholu.

Center za socialno delo se trudi, da zagotovi duševno in telesno prizadetim otrokom in mladostnikom ustrezno usposabljanje in polnopravno vključitev v delo in družbeno življenje. Če pa usposabljanje ali delo nista možna zaradi hujše prizadetosti, jim Center pomaga, da uživajo primerno varstvo in oskrbo v okviru svoje družine ali ustreznega zavoda.

Rejništvo je začasnega značaja in je posledica neurejenih stanovanjskih razmer, alkoholizma, boleznih staršev in še številnih drugih plemov.

V skladu s sprejetimi izhodišči strokovna služba realizira svojo dejavnost na področju varstva odraslih in ostarelih oseb ter družbeno neprilagojenih oseb preko naslednjih operativnih področij: zavodsko varstvo in skrb za ostarele, skrb za starejše občane, skrbništvo za odrasle osebe, alkoholno zasvojen osebe, stanovanjska problematika ter področje dela z obsojenimi osebami in družbeno neprilagojenimi osebami.

NINA ČOŽ

OBRTNIKI O USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU

Šolati za učinkovito delo

Na pogovoru med predstavniki občinske skupščine, izvršnega sveta, uprave za družbene prihodke, zadrug in obrtnega združenja so med drugim precej časa namenili tudi problematiki izobraževanja mladih v šolah srednjega usmerjenega izobraževanja in ustreznosti njihovega znanja za potrebe drobnega gospodarstva.

V času, ko smo imeli še šole za učence v gospodarstvu, so viški obrtniki sklenili tudi do 136 učnih pogodb letno. V letošnjem šolskem letu so obrtniki dodelili štiri štipendije za I. letnik, šest za drugi letnik ter tri za tretji letnik šol usmerjenega izobraževanja. Prevladujejo sinovi oziroma hčere obrtnikov pri prejemanju štipendij.

To je statistična opredelitev skrbi obrtnikov naše občine za strokovno usposobljen kader. Številčni opis, ki na eni strani kaže, da nosilci samostojnega dela še čakajo na množičnejše, otipljivejše rezultate srednješolske reforme, na drugi strani pa po prvih izsledkih že opozarjajo, da so prakso preveč odtujili šolanju bodočih delavcev različnih stopenj izobrazbe.

Obrtniki naše občine ne sprejemajo očitkov, češ, da se pri snovanju usmerjenega izobraževanja niso vključili v pripravo programov. Trdijo, da so mnogokrat opozarjali na premalo sestavin v šolskih programih, ki bi omogočale srednješolcem

stalen in preverjen preliv teoretičnih spoznanj in znanj v praktične in delovne izkušnje, znanja in navade. Zato vztrajajo na podaljšanju praktičnega dela v šolah srednjega usmerjenega izobraževanja in se bodo vključili v vse oblike delegatskega odločanja o tem.

Spomnili so tudi na obljube o davčnih olajšavah tistim obrtnikom, ki bodo imeli štipendista.

Tiste, ki odločajo o številu delavcev pri obrtniku, pa so pozvali, da uredijo tak status za pripravnik oziroma delavce, ki bodo prišli iz šol srednjega usmerjenega izobraževanja, da vsaj nekaj časa ne bi bili všteti v dovoljeno število delavcev. Prepričani so, da ne bi bilo prav, da bi ti takoj zapolnili število zaposlenih, saj za delo ne bodo strokovno in po izkušnjah tako usposobljeni, da bi lahko odvrnili toliko kot že utečeni delavci.

Pa še eno pripombo so imeli naši obrtniki. O izobraževanju naj se ne bi pogovarjali le takrat, ko nastopajo težave z zaposlovanjem mladih, ampak predvsem takrat, ko oblikujejo šolske programe. Le tisti programi, ki bodo upoštevali izkušnje drobnega gospodarstva, bodo omogočali mladim samozavestno vključevanje v delo na tem svojstem delovnem področju.

S. J.

20. LETNICA LETOVANJA NAŠIH OTROK V PACUGU

Iz leta v leto udobneje

Vse do leta 1964 naši, viški otroci, niso imeli svojega letovišča, kjer bi lahko preživljali brezskrbne počitniške dni. Gostovali so v Rovinju. Ko pa so bile te možnosti letovanja prekinjene, je morala občinska Zveza prijateljev mladine iskati druge možnosti. Iskanje je obrodilo sadove. Prečudoviti Pacug v dolini med Strunjanom in Fiesu je postal naš. Skupščina občine ga je namreč odkupila od Gasilske zveze Slovenije. Prvo letovanje v Pacugu je bilo organizirano pod šotori in pozneje v majhnih hišicah.

Dvajset let pravzaprav niti ni tako veliko, je pa to doba, ko bi lahko pričakovali, da bo letovišče v Pacugu takšno, kot si ga želijo otroci in tudi odrasli. Žal ni tako. Načrti za nove objekte resda že obstajajo, res je pa tudi, da so zahtevali ogromna sredstva. 800 starih milijonov, ki so bili zbrani za obnovo Pacuga, je bilo porabljenih samo za načrte, za komunalni prispevek in za razne geofizikalne raziskave terena.

Seveda pa vsa ta leta nismo sedeli križem rok. V Pacugu tudi ni več letovanja pod šotori, ampak v številni objektih, ki smo jih tudi iz leta v leto popravljali, posodabljali in adaptirali s pomočjo Občinske skupnosti otroškega varstva in s prostovoljnimi delovnimi akcijami.

Kaj je bilo v Pacugu storjenega v zadnjih treh letih?

Prenovljena je jedilnica, prepleskane vse hišice, urejen je sistem kanalizacije, speljana je cesta do morja, popravljen pomol,

urejena nova ambulanta, prenovljene vodovodne in električne instalacije. Pa to še ni vse. Najnovejše izboljšave so vidne v opremi hišic z odprtimi regali za garderobo otrok, pa v novih preoblekah vseh jogijev, ne smemo pa pozabiti na ozvočenje baze, za kar gre zasługa predvsem Obrtnemu združenju Vič-Rudnik.

Bodo kakšne izboljšave tudi letos? Prav verjetno je, da bo ena med dotrajanimi hišicami dala prostor novi, sodobnejši, ki bo opremljena tudi z nujno potrebnimi sanitarijami. Dopolnjena pa bo tudi zbirka knjig in igrač, kar je finančno omogočila skupnost otroškega varstva naše občine.

N. Č.

PREPOROD V DVEH LETIH

Križišče gospodarskih hotenj

Morda bi bilo celo boljše, če v tem zapisu ne bi omenjali, da je dopolnil Zavod za tehnično izobraževanje Ljubljana, Langusova 21 25 let obstoja. Srebro se je zapolnilo v jubilejni kovanec novembra lani, najbrže pa ga bodo na slovesnosti predstavili prihodnji mesec.

Zakaj si želimo, da ne bi bil ta prispevek prav ob jubileju? Zato, ker je bil 1982. leta zavod v stanju, ko ni veliko manjkalo, da bi njegove delovne prostore zaprli, letos pa je s svojo razvejano dejavnostjo, urejenimi medsebojnimi razmerji v kolektivu ter nadvse uspešnim gospodarjenjem bolj podoben brhkemu 25 letnemu mladeniču (zavod je samostalniški moškega spola), kot pa srebrnem starčku.

V zavodu priznavajo, da jim je tak preobrat uspel tudi z veliko moralno in politično pomočjo, ki so jo bili deležni pri vodstvu naše občine. Ta pa bo nujna tudi v prihodnje, saj je postala za 16 članski kolektiv, predvsem pa za izvedbo najrazličnejših oblik izpopolnjevalnega izobraževanja ter za potrebe založniške dejavnosti, sedanja zgradba pretesna. Zato gostujejo povprečno na desetih mestih po Ljubljani ter v najrazličnejših hotelih v njeni daljni in bližnji okolici. V Zavodu za tehnično izobraževanje zagotavljajo, da bi tudi v prihodnje radi ostali v viški občini. Njegove potrebe, mislim na prostorske, pa so precejšnje, saj so n. pr. lani opravili 154 seminarjev in tečajev s 4821 udeleženci. V letošnjem šolskem letu pa bo ta številka skoraj še enkrat večja.

Komu pravzaprav služi dejavnost zavoda? Vsem, ki se želijo izpopolniti, specializirati v znanjih s tehnično-tehnološkega področja in katere mu mnogokrat pridajo tudi elemente ekonomsko-poslovnega področja. Lahko pa je to obravnavano tudi samostojno. Če naštejemo kot nova področja računalništva, elektrotehnika, elektronika, kemija, živilska tehnologija, lesarstvo, gradbeništvo, arhitektura, ekonomika, planiranje, gospo-

darjenje, marketing, trgovina, gostinstvo in turizem ter mentorstvo pripravnikom psihologije teamskega dela, usposabljanje specializiranih delavcev, drobno gospodarstvo, preverjanje znanja opravljalcev energetskih naprav, ob že utečenih področjih, lahko zaslutimo, kako močna je volja delavcev tega zavoda, da našemu združenemu delu prinesejo čim več teoretičnih spoznanj (predavatelji fakultet, institutov) sočenih in dopolnjenih s praktičnimi izkušnjami (predavatelji iz OZD, strokovnih ustanov). Ker pa za mnoga področja ni pisane literature, želijo ob programih za posamezne oblike in področja izobraževanja pripraviti tudi priročnike. Pri teh potrebah in uresničitvah nalog imajo najširšo strokovno (gospodarska zbornica) in družbeno podporo.

Ker želijo nuditi gospodarstvu tudi specializirana znanja, bodo pričeli zajemati kandidate za izobraževanje iz vse Jugoslavije. Še bolj kot doslej pa bodo pritegnili k sodelovanju industrijo, ki bo s svojimi izdelki seznanjala udeležence izpopolnjevalnega izobraževanja in dovolila, da bodo o vsem, kar izdelujemo pri nas, v zavodu pripravili tudi posebne biltene.

Slavljenec, ki je član zveze delavskih univerz Slovenije in saj po poslovni zagradbi domuje v naši občini, pa si želi, da bi tudi v organizacijah združenega dela naše občine, pogosteje segli po mnogih ponujenih oblikah izobraževanja. Pri nas in tudi v drugih OZD je dovolj denarja za izobraževanje, ugotavljajo v zavodu, le vse prevečkrat se programi izobraževanja ustavijo v predalih kadrovnikov. Kljub temu, da tudi ti ali pa referenti za splošne zadeve ali celo izobraževanje, v en glas zatrjujejo, da nas bo iz gospodarskih težav rešilo tudi znanje. Zavod za tehnično izobraževanje je pripravljen besede utelesiti v dejanja. Če pa bi imel večje in primernejše prostore, pa bi to storil še lažje.

S. J.

Dinar za Pacug

akcija za pacug – račun za izgradnjo pacuga – 501-01-678-51542

Namesto novoletnih čestitk je OBČINSKI SVET ZSS LJUBLJANA VIČ-RUDNIK namenil za Pacug 5.000,00 din.